

GVB Holding NV

Jaarverslag 2021

Toelichting bij de geconsolideerde balans op 31 december 2021

1. Immateriële vaste activa

Tabel 37

Bedragen in duizenden euro's	Software	Activa in aanbouw	2021	2020
<i>Percentage afschrijvingen</i>	5-25%	-		
Aanschafwaarde	-	1.860	1.860	-
Boekwaarde op 1 januari	-	1.860	1.860	-
Investerings	262	2.440	2.702	1.860
Ingebruiknames	371	-371	-	-
Afschrijvingen	-71	-	-71	-
Mutaties in boekwaarde		2.069	2.631	
Aanschafwaarde	633	3.929	4.562	1.860
Cumulatieve afschrijvingen	-71	-	-71	-
Boekwaarde op 31 december	562	3.929	4.491	1.860

Activa in aanbouw

De activa in aanbouw betreft de ontwikkeling van een nieuw planningsysteem voor de modaliteiten bus, tram, metro en veren en overige software.

2. Materiële vaste activa

Tabel 38

Bedragen in duizenden euro's	Terreinen	Bedrijfsgebouwen	Rijdend materieel	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Activa in aanbouw	2021	2020
<i>Percentage afschrijvingen</i>	2%	2-20%	3-7%	5-25%	-		
Aanschafwaarde	10.374	112.149	995.322	187.679	203.212	1.508.736	1.443.580
Investeringsbijdragen	-51	-34.211	-583.750	-42.512	-44.959	-705.483	-687.816
Cumulatieve afschrijvingen	-2.887	-64.781	-546.427	-139.660	-	-753.755	-738.819
Cumulatieve amortisatie investeringsbijdragen	8	10.618	244.606	38.278	-	293.510	262.789
Boekwaarde op 1 januari	7.444	23.775	109.751	43.785	158.253	343.008	279.734
Investeringsbijdragen	-	150	108.088	4.382	-16.434	96.186	112.930
Ingebruiknames	-	20.051	16.564	11.698	-48.313	-	-
Investeringsbijdragen	-	-15.666	-17.387	-8.774	6.274	-35.553	-29.379
Ingebruiknames	-	-828	-12.875	-1.078	14.781	-	-
investeringsbijdragen	-	-	-	-	-	-	-
Desinvesteringen aanschafwaarde	-83	-1.645	-81.738	-1.041	-	-84.507	-47.774
Desinvesteringen afschrijvingen	24	1.275	78.131	888	-	80.318	47.750
Desinvesteringen investeringsbijdragen	-	164	30.726	585	-	31.475	11.712
Desinvesteringen amortisatie	-	-137	-30.203	-585	-	-30.925	-11.704
investeringsbijdragen	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-246	-5.952	-46.102	-13.573	-	-65.873	-62.686
Amortisatie	1	3.441	33.867	3.575	-	40.884	42.425
investeringsbijdragen	-	-	-	-	-	-	-
Mutaties in boekwaarde	-304	853	79.071	-3.923	-43.692	32.005	63.274
Aanschafwaarde	10.291	130.705	1.038.236	202.718	138.465	1.520.415	1.508.736
Investeringsbijdragen	-51	-50.541	-583.286	-51.779	-23.904	-709.561	-705.483
Cumulatieve afschrijvingen	-3.109	-69.458	-514.398	-152.345	-	-739.310	-753.755
Cumulatieve amortisatie	9	13.922	248.270	41.268	-	303.469	293.510
investeringsbijdragen	-	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde op 31 december	7.140	24.628	188.822	39.862	114.561	375.013	343.008

Terreinen

GVB heeft op 1 januari 2007 terreinen in erfpacht gekregen van gemeente Amsterdam voor een periode van 50 jaar. De erfpachtcanon over deze periode is vooruitbetaald en wordt lineair afgeschreven.

Activa in aanbouw

Onder activa in aanbouw zijn ook begrepen de vooruitbetalingen op activa.

Investeringsen en investeringsbijdragen

De investeringen bedragen in 2021 € 96,2 miljoen (2020: € 112,9 miljoen). Ter dekking van een deel van de investeringen hebben GVB Activa BV en GVB Veren BV in 2021 investeringsbijdragen ontvangen van respectievelijk Vervoerregio Amsterdam en Verkeer en Openbare Ruimte van gemeente Amsterdam ter hoogte van € 35,6 miljoen (2020: € 29,4 miljoen).

Op 31 december 2021 is nog steeds een groot deel van het rijdend materieel gefinancierd door middel van investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam. Het rijdend materieel dat in 2021 in gebruik is genomen wordt middels kapitaallastenvergoeding door Vervoerregio Amsterdam bekostigd.

Terugklapclausule

De strategische activa van GVB zijn ondergebracht in GVB Activa BV. In de 'Overeenkomst van geclausuleerde koop en overdracht GVB Activa BV' is vastgelegd in welke gevallen gemeente Amsterdam, GVB Holding NV kan verzoeken de aandelen in GVB Activa BV in eigendom aan haar over te dragen ('de terugklap'). Gemeente Amsterdam heeft een pandrecht op alle activa, vorderingen en de aandelen in GVB Activa BV. Voor de activa en bijbehorende vorderingen uit verzekeringspolissen en koopovereenkomsten die met investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam zijn gefinancierd, berust een pandrecht bij de Vervoerregio Amsterdam. Voor toekomstige investeringen zal volgens deze afspraken worden gehandeld. Op de registergoederen in GVB Activa BV rust een recht van hypotheek.

De strategische activa die betrekking hebben op de veren zijn ondergebracht in GVB Veren BV. In de 'Overeenkomst van geclausuleerde koop en overdracht GVB Veren BV' is vastgelegd in welke gevallen gemeente Amsterdam GVB Holding NV kan verzoeken de aandelen in GVB Veren BV in eigendom aan haar over te dragen (de 'terugklap'). Op alle activa, vorderingen en de aandelen in GVB Veren BV rust een pandrecht ten behoeve van gemeente Amsterdam. Op de registergoederen in GVB Veren BV rust een recht van hypotheek.

De 'terugklap' ziet toe op € 352,5 miljoen van de € 379,5 miljoen.

3. Financiële vaste activa

Tabel 39

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Latente belastingvorderingen	151	1.402
Totaal	151	1.402

Tabel 40

Bedragen in duizenden euro's	1 januari 2021	mutatie	31 december 2021
GVB Holding NV vennootschappelijk	208	-3	205
GVB groepsmaatschappijen	1.194	-1.248	-54
Totaal	1.402	-1.251	151

Latente belastingvorderingen

De latente belastingvorderingen zijn vanaf 2016 ontstaan als gevolg van de invoering van de vennootschapsbelasting en hebben betrekking op compensabele verliezen. De te betalen vennootschapsbelasting over 2021 wordt in mindering gebracht op de latente belastingvorderingen.

4. Voorraden

Tabel 41

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Grond- en hulpstoffen	34.049	37.111
Gereed product en handelsgoederen	1.647	1.959
Vooruitbetaald op voorraden	52	19
Totaal	35.748	39.089

Grond- en hulpstoffen

De post grond- en hulpstoffen betreft de waarde van de op balansdatum aanwezige magazijnonderdelen voor rijdend materieel en de railinfrastructuur.

Hierin zijn begrepen de vervangingsonderdelen. Die worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De vervaardigingsprijs omvat alle kosten die samenhangen met de verkrijging of vervaardiging. Onder de kosten van vervaardiging vallen directe loonkosten, materiaalkosten en toeslagen voor aan de productie gerelateerde kosten. De vervangingsonderdelen worden door GVB zelf vervaardigd.

Gereed product en handelsgoederen

Gereed product en handelsgoederen betreft de verkrijgingssprijs van de voorraad kaarten.

Vooruitbetaald op voorraden

Een apart onderdeel van de voorraad betreft de nog te ontvangen goederen waarvoor de factuur al is betaald.

Er is een voorziening getroffen voor incurante voorraden van € 6,7 miljoen (2020: € 7,2 miljoen). Het verloop van de voorziening voor incurantheid (i.c. afwaardering van voorraden naar lagere opbrengstwaarde) is als volgt:

Tabel 42

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Stand op 1 januari	7.242	6.012
Mutatie ten laste van de winst-en-verliesrekening	-509	1.230
Stand op 31 december	6.733	7.242

5. Onderhanden projecten

Tabel 43

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Projectkosten	82.154	161.634
Toegerekende winst	3.537	3.725
Verliesvoorziening	-690	-2.582
Gedeclareerde termijnen	-80.250	-152.328
Stand op 31 december	4.751	10.449
Onderhanden projecten		
Onderhanden projecten vordering	14.893	24.497
Onderhanden projecten verplichting	-10.142	-14.048
Totaal	4.751	10.449

De post onderhanden projecten betreft met name het saldo van op 31 december 2021 lopende beheer- en onderhoudsprojecten aan de railinfrastructuur, in opdracht van afdeling Metro en Tram van gemeente Amsterdam.

6. Vorderingen

Tabel 44

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Handelsdebiteuren	13.528	18.656
Beschikbaarheidsvergoeding OV 2020	6.046	30.239
Beschikbaarheidsvergoeding OV 2021	22.920	-
Overige vorderingen	21.060	24.817
Totaal	63.554	73.712

Handelsdebiteuren

Handelsdebiteuren bestaan voor € 8,4 miljoen (2020: € 7,5 miljoen) uit vorderingen op verbonden partijen, te weten gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam.

Voor handelsdebiteuren is een voorziening getroffen van 46 duizend euro.

Beschikbaarheidsvergoeding OV 2020 en 2021

Deze vergoeding (BVOV2020 en BVOV2021) wordt verstrekt door de Rijksoverheid in verband met het grotendeels rijden van de dienstregeling ondanks het geringe aantal reizigers. Over 2020 heeft GVB nog een vordering open staan van € 6,0 miljoen. In juni 2021 heeft Exploitatie BV een voorschot van € 133,9 miljoen ontvangen (uit naam van de Rijksoverheid) van Vervoerregio Amsterdam op het totaal van de ingediende BVOV2021 van € 156,9 miljoen.

Overige vorderingen

Overige vorderingen bestaat voor € 6,2 miljoen (2020: € 9,8 miljoen) uit nog te factureren investeringsbijdragen en kapitaallastenvergoeding aan verbonden partijen, te weten Vervoerregio Amsterdam en gemeente Amsterdam en uit vooruitbetaalde vennootschapsbelasting op voorlopige en definitieve aanslagen over de periode 2016-2021 van € 6,4 miljoen. De fiscale eenheid GVB Holding NV heeft bezwaar aange tekend tegen de definitief opgelegde aanslagen

vennootschapsbelasting over de boekjaren 2016 en 2017. Over de boekjaren 2018 tot en met 2021 is GVB nog in discussie met de belastingdienst.

Alle vorderingen, met uitzondering van de vooruitbetaalde vennootschapsbelasting, hebben een looptijd korter dan één jaar.

7. Liquide middelen

De liquide middelen bestaan op 31 december 2021 voor € 29,7 miljoen (2020: € 35,0 miljoen) uit vrij opneembare banktegoeden en kasmiddelen. Een bedrag van € 10,2 miljoen (2020: € 10,0 miljoen) is ondergebracht in spaarproducten die vrij opneembaar zijn en een variabele rente hebben.

Toelichting bij het kasstroomoverzicht

Het bedrijfsresultaat is € 9,4 miljoen.

8. Groepsvermogen

Tabel 45

Bedragen in duizenden euro's	Gestort aandelenkapitaal	Agio	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	2021	2020
Boekwaarde op 1 januari	20.000	58.830	17.714	-2.416	94.128	96.544
Prioriteitsaandeel	1	-	-	-	1	-
Dividenduitkering	-	-	-	-	-	-
Resultaatbestemming	-	-	-2.416	2.416	-	-
Resultaat boekjaar	-	-	-	5.206	5.206	-2.416
Boekwaarde op 31 december	20.001	58.830	15.298	5.206	99.335	94.128

Groepsvermogen

Het geconsolideerde groepsvermogen en resultaat wijkt af van het eigen vermogen en het resultaat volgens de vennootschappelijk jaarrekening. Het verschil wordt verklaard door negatieve deelnemingswaarde van GVB Stations Retail & Ontwikkeling BV die in de geconsolideerde jaarrekening op nihil wordt gewaardeerd.

Gestort aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt € 100 miljoen, verdeeld in 100.000 gewone aandelen van nominaal € 1.000 per stuk. Er zijn 20.000 geplaatste aandelen die geheel zijn volgestort. Alle geplaatste aandelen zijn in handen van gemeente Amsterdam. De aandeelhouders zijn gerechtigd tot dividend dat jaarlijks wordt gedeclareerd op basis van het besluit van de algemene vergadering betreffende de resultaatbestemming. De aandeelhouders hebben het recht om per aandeel één stem uit te brengen tijdens vergaderingen van de vennootschap. In december 2021 heeft GVB met gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam een akkoord over een herverdeling van taken en verantwoordelijkheden gesloten. Deze nieuwe structuur, die is ingegaan op 1 januari 2022, betekent onder meer dat Vervoerregio Amsterdam behalve opdrachtgever nu ook medeaandeelhouder is, en dat GVB niet alleen uitvoerder is, maar ook beheerder. Vervoerregio Amsterdam is met ingang van 23 december 2021 medeaandeelhouder. Zij heeft 1 prioriteitsaandeel verworven tegen een nominale waarde van € 1.000.

Agio

Het agio is ontstaan als gevolg van de inbreng van de boekwaarde van de activa en passiva op 1 januari 2007 van de gemeentelijke dienstakken GVB, Veren en MEA BV, boven de waarde van het geplaatste en gestorte kapitaal.

Overige reserves

Het resultaat over 2020 is onttrokken aan de overige reserves conform het voorstel van het bestuur.

Voorstel tot resultaatbestemming

De jaarrekening 2020 is vastgesteld in de algemene vergadering, gehouden op 20 mei 2021. De algemene vergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het voorstel van het bestuur.

Aan de algemene vergadering van 18 mei 2022 wordt voorgesteld het resultaat over 2021 van € 5,2 miljoen toe voegen aan de overige reserves.

9. Voorzieningen

Tabel 46

Bedragen in duizenden euro's	1 januari 2021	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	31 december 2021
Personeelsvoorzieningen					
FLP	2.273	239	427	-	2.085
Uitkering bij jubilea	4.060	190	325	-	3.925
WGA	4.339	640	732	-	4.247
Reorganisatie	1.828	-	1.098	-82	648
Zware beroepenregeling	-	6.528	540	-	5.988
Langdurig zieken	1.371	-	97	-272	1.002
Voormalig personeel	1.533	660	961	-	1.232
Overige personeelsvoorzieningen	1.607	-	321	-262	1.024
Totaal personeelsvoorzieningen	17.011	8.257	4.501	-616	20.151
Overige voorzieningen					
Instandhoudingsverplichtingen	20.270	33	7.170	-	13.133
Totaal	37.281	8.290	11.671	-616	33.284

Personeelsvoorzieningen

De dotatie voor uitkering bij jubilea bestaat voor € 27 duizend uit rentetoevoeging. De overige personeelsvoorzieningen bestaan uit de voorziening voor loonsuppletie bij arbeidsongeschiktheid en de wet arbeidsmarkt in balans (WAB). Voor verdere toelichting op de personeelsvoorzieningen verwijzen we naar de tekst in de grondslagen.

Overige voorzieningen: instandhoudingsverplichtingen

GVB Activa BV heeft verplichtingen richting gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam met betrekking tot de instandhouding van de strategische activa waaronder metro- en trammaterieel. Voor verdere toelichting op deze voorziening verwijzen we naar de tekst in de grondslagen.

Tabel 47 Specificatie van de voorzieningen naar verwachte looptijd

Bedragen in duizenden euro's	< 1 jaar	> 1 jr < 5 jr	> 5 jaar	Totaal
Personeelsvoorzieningen				
FLP	476	1.424	185	2.085
Uitkering bij jubilea	221	975	2.729	3.925
WGA	1.232	1.883	1.132	4.247
Reorganisatie	648	-	-	648
Zware beropenregeling	2.247	3.741	-	5.988
Langdurig zieken	1.002	-	-	1.002
Voormalig personeel	626	327	279	1.232
Overige personeelsvoorzieningen	258	419	347	1.024
Totaal personeelsvoorzieningen	6.710	8.769	4.672	20.151
Overige voorzieningen				
Instandhoudingsverplichtingen	8.560	4.573	-	13.133
Totaal	15.270	13.342	4.672	33.284

10. Langlopende schulden

Tabel 48

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
RCF lening	78.000	40.000
Vastrentende lening	140.000	145.000
Financieringskosten	-345	-467
Totaal	217.655	184.533

De aflossingsverplichting in 2022 van € 5,0 miljoen op de vastrentende lening is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Tabel 49

Bedragen in duizenden euro's	1 januari 2021	Aflossing	Toevoeging	31 december 2021	Kortlopend deel op 31 december 2021
RCF lening	40.000	-	38.000	78.000	
Vastrentende lening	145.000	-	-	145.000	5.000
Totaal	185.000	-	38.000	223.000	5.000

Tabel 50

Bedragen in duizenden euro's	1 januari 2021	Toevoeging	Afschrijving	31 december 2021
Financieringskosten		-467	-	122
Totaal		-467	-	122

RCF lening

GVB heeft in oktober 2019 een externe kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen afgesloten bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank in samenwerking met Vervoerregio Amsterdam. Deze kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen wordt in tranches verstrekt. Op 31 december 2021 bedraagt deze maximale kredietfaciliteit € 275,0 miljoen. Op 31 december 2021 heeft GVB uit de maximale kredietfaciliteit van € 275,0 miljoen € 78,0 miljoen 'getrokken'. Deze trekking heeft een looptijd van 1 maand. In 2022 wordt deze kredietfaciliteit met € 75,0 miljoen verhoogd tot € 350,0 miljoen. Deze kredietfaciliteit wordt gebruikt voor de aanschaf van onder andere nieuwe bussen, trams en metro's. Vervoerregio Amsterdam vergoedt aan GVB de kapitaallasten van de kredietfaciliteit.

Vastrentende lening

In april 2020 heeft GVB externe financiering aangetrokken bij BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank ten bedrage van € 150,0 miljoen met een looptijd tot 31 december 2050 tegen een vast rentepercentage van 0.847%. GVB heeft deze faciliteit volledig "getrokken" in 2020. Jaarlijks wordt op deze lening € 5 miljoen afgelost. Vervoerregio Amsterdam vergoedt aan GVB de kapitaallasten van de lening.

De financieringskosten zijn in mindering gebracht op de hoogte van de langlopende schulden.

11. Kortlopende schulden

Tabel 51

Bedragen in duizenden euro's	31 december 2021	31 december 2020
Vooruitontvangen bedragen	47.910	48.139
Schulden aan leveranciers	22.122	16.401
Belastingen en premies sociale verzekeringen	14.731	13.400
Schulden terzake van pensioenen	3.399	3.499
Overige schulden	78.444	109.902
Totaal	166.606	191.341

Vooruitontvangen bedragen

In december 2021 heeft GVB € 33,9 miljoen vooruit ontvangen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor de OV-studentenkaart 2022 (2020: € 26,9 miljoen). GVB heeft € 1,9 miljoen aan investeringsbijdragen vooruitontvangen van afdeling Verkeer & Openbare Ruimte van gemeente Amsterdam voor de NZK-ponten van GVB Veren BV (2020: € 8,5 miljoen) en € 6,1 miljoen voor verkopen van jaarabbonnementen in 2021 waarvan het reisrecht betrekking heeft op 2022 (2020: € 7,1 miljoen).

Belastingen en premies sociale verzekeringen

De af te dragen loonheffing en premie sociale verzekeringen bedraagt € 13,0 miljoen (2020 € 12,9 miljoen). De af te dragen omzetbelasting bedraagt € 1,5 miljoen (2020: € 0,2 miljoen) en af te dragen BUA bedraagt € 0,3 miljoen (2020: € 0,3 miljoen).

Overige schulden

De overige schulden bestaan met name uit een schuld aan personeel € 28,8 miljoen (2020: € 29,5 miljoen) en op 31 december 2021 nog te betalen kosten met betrekking tot 2021 waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen € 35,8 miljoen (2020 € 29,9 miljoen). Verder bestaat deze post uit de van Vervoerregio Amsterdam teveel ontvangen subsidie voor de exploitatie van het openbaar vervoer en sociale veiligheid van € 1,0 miljoen (2020: € 10,2 miljoen) en is de aflossingsverplichting op een langlopende lening van € 5,0 miljoen opgenomen onder de overige schulden.

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.